

JURAJ ČERVENÁK
VLÁDCA
VLKOV

Prvá kniha trilógie

ČERNOKŇAŽNÍK

ARTIS OMNIS

JURAJ ČERVENÁK

VLÁDCA VLKOV

Prvá kniha trilógie
Černokňažník

ARTIS OMNIS

Vydal: Artis Omnis v edícii Margo
Kysucká cesta 9, 010 01 Žilina
www.artisomnis.sk

Redakčná a jazyková úprava: Michal Spáda, Andrea Harmanová
1. e-book publikácia, 1. e-book vydanie

© Juraj Červenák, 2011
Cover & Illustration © Michal Ivan, 2011
Typography © Artis Omnis

ISBN 978-80-89341-22-1
EAN 9788089341221
ISBN PDF 978-80-89341-22-1

Príbehy o černokňažníkovi a jednom ironickom vlkovi

Hoci *Černokňažník: Vládca vlkov* po prvýkrát vyšiel knižne v roku 2003, myšlienka napísať „slovanskú fantasy“ mi skrsla v hlave už niekedy v prvej polovici 90. rokov. Stalo sa tak najmä pod vplyvom Andrzeja Sapkowského, ktorý síce príbehy ozaklínačovi Geraltovi umiestnil do imaginárneho sveta, výdatne ich však okorenil prvkami slovanských mýtov a útržkami východoeurópskeho folklóru. Takisto tu boli domáci priekopníci, ako napr. Košičan Egon Niczky. Tá téma ma napokon posadla natoľko, že som skoncoval aj s načatou ságou o *Tollranderovi*, ktorá čerpala hlavne z nordických mýtov. Veď načo znovu omieľať dookola príbehy o elfoch, trpaslíkoch, vikingských bojovníkoch a severských bohoch, keď sa tu núkala neprebádaná ríša slovanských legend, besov a hrdinov?

Nasledovali roky hľadania. Nielen historickej a myto-logickej faktografie (splašiť v tej dobe niečo o slovanskom bájosloví bola takmer nadľudská úloha), ale i samotných hrdinov. Rogan bol pôvodne pirát z ostrova Rujana, potom družinník akéhosi fiktívneho ruského kniežaťa, napokon sa z mojej záľuby v temnejších odtieňoch fantasy vyklul čarodejník. A nie hocijaký, ale poloboh a polodémon, slúžiaci obávanému Černobohovi. Samozrejme, každý Holmes potrebuje svojho Watsona, a tak sa po Roganovom boku zjavil Goryvlad. V prvej verzii had, ktorého nosil černokňažník v brašne pri boku (ten však bol málo mobilný), potom krkavec (ten naopak príliš) a napokon vlk. Ten bol akurát.

Rogan, tak ako viacerí moji hrdinovia, vychádzal inšpiračne predovšetkým zo záhadného pištoľníka Clinta Eastwooda z westernovej trilógie Sergia Leoneho. Len namiesto koltu používal luk, namiesto klobúka mu tvár tienila kapučňa a nelovil za odmenu mexických desperádov, ale avarských vyvrhelov. Prvá krátka poviedka, v ktorej vystupoval, sa dokonca neskrývane volala *Pre hrst' strieborníakov* (napokon sa z nej stal základ pre podobne nazvanú druhú kapitolu románu). K takejto tajomnej a pochmúrnej postave s boľavou minulosťou sa pravdaže výborne

hodil Goryvlad s jeho ironickým nadhľadom. Dokonca až tak veľmi, že si čitatelia toho prešibaného blcháča obľúbili viac ako Rogana. Dá sa povedať, že sa mi ako autorovi trochu vymkol spod kontroly - ale to je vždy fajn, keď postava ožije vlastným životom. Jeho „glosovanie“ mi pomohlo odľahčiť fantasy pátos, ktorý v takto postavenom príbehu samozrejme tiež nesmie chýbať. Tieto dva prvky som sa snažil sklbiť a to je možno jeden z dôvodov, prečo si Rogan a Goryvlad pomerne rýchlo získali priazeň čitateľov.

V roku 1997 začali Ivan Alakša a Martin Králik vydávať prvý slovenský sci-fi/fantasy/hororový magazín Fantázia. Na jeho stránkach dostali priestor prvé Roganove príbehy. Poviedky sa spočiatku odohrávali v imaginárnom, pseudoslovanskom svete, do ktorého zapadla aj novela *Na pjad' chlap, na lakeť brada* s hrdinom Valgorom. Potreba nasmerovať Roganove a Goryvladove kroky do skutočného historického sveta vyvstala až s románom. Moje znalosti histórie a slovanských reálií sa postupne prehľbovali a rozhodol som sa ich využiť. Práve tu sa zrodila moja vášeň pre umiestňovanie fiktívnych príbehov do reálneho prostredia a konkrétnych dejepisných súvislostí.

Román *Vládca vlkov* vznikol približne od roku 2000. Medzitým sa poviedky o Roganovi objavili v časopisoch Ikarie a Pevnosť. Novela *Krvavý oheň, biely oheň* mi priniesla víťazstvo v súťaži *O najlepšiu fantasy*, ktorej porotcami boli Martin Schuster a Egon Čierny. Práve Egon uvažoval o publikovaní románu vo svojom vydavateľstve Poutník, ale prvotné úmysly sa z rôznych dôvodov postupne rozplynuli v bezvetří.

Medzitým som však už spolupracoval s redaktorom a prekladateľom Robertom Pilchom, ktorého Brokilon vydal moje romány o Conanovi. Jeho zásluhou *Vládca vlkov* vyšiel v českom preklade pod značkou pražského vydavateľstva Wales. Kniha pre mňa takisto znamenala začiatok spolupráce s Michalom Ivanom. *Černokňazník* bol jeho úplne prvou knižnou obálkou a rozhodne to bol vydarený debut - Michal sa postupne vypracoval na jedného z najlepších tuzemských sci-fi/fantasy výtvarníkov. Napokon, obálka tohto nového vydania o tom jasne vypovedá.

Čitatelia sa rýchlo „chytili“. Hrdinská fantasy spojená s našimi vlastnými koreňmi v tom čase na česko-slovenskom trhu chýbala a *Černokňazník* ukázal, aký výrazný bol hlad po tejto

tematike. Nasledovali ďalšie dva diely, *Radhostov meč* a *Krvavý oheň*. Roganovi sa z komerčného hľadiska darilo čoraz lepšie. Po niekoľkých dotlačiach a opakovaných vydaniach dosiahol v rámci domácej žánrovej tvorby nadpriemernú predajnosť. Dnes je české vydanie „štvdorielnej trilógie“ (k trom románom patrí ešte zbierka poviedok) prakticky vypredané.

Príbehy o Roganovi a Goryvladovi prešli kus cesty. Hoci som medzitým napísal niekoľko kníh s inými hrdinami (trilógia *Bohatier*, dvojdielny *Bivoj*, *Sekera z bronzu, rúno zo zlata...*), „Rogy a Gorja“ sú stále základným kameňom mojej tvorby. Sú to skrátka starí kamaráti - začínali sme spolu, bok po boku, a ťaháme to spolu dodnes (do poviedkovej zbierky, ktorá mi vyjde v roku 2010, práve píšem novú poviedku o nich). Sériu *Černokňazník* možno medzitým trochu zostarla, ale od dejovo prepracovanejších novších kníh ju odlišuje istá „mladicka dravosť“, dynamika a atmosféra. Tie som sa snažil zachovať, či dokonca posilniť aj v novej verzii.

Toto prepracované vydanie *Vládca vlkov* je (prečo to zastierať?) o niečo skrátené oproti pôvodnému českému vydaniu. Dôvodom je práve zmienená dynamika textu. Dnes už je môj štýl stručnejší a údernejší, snažím sa neutápať v zbytočných opisoch, prívlastkoch, nadutých fantasy prirovnaniach a pod. V tom tkvie rozdiel medzi pôvodným a novým *Černokňazníkom*. Z románu sa nič zásadného nestratilo, do koša putovala len zmienená literárna burina. Akčné scény možno nie sú až také krvavé ako predtým, ale zato sú strhujúcejšie a napínavejšie (samozrejme, fanúšikovia mojej staršej tvorby svoju porciu odseknutých hláv a vyvrhnutých vnútorností dostanú - len už sa nimi nebudú ťažkopádne brodiť, ale hladko sa po nich kĺzať smerom k finále). Ak teda čitatelia už pôvodnú verziu románu čítali „na jeden dúšok“, tentoraz sa treba pripraviť na skutočne divokú jazdu.

Druhým zásadnejším rozdielom je, že dnes už sú moje znalosti histórie a slovanskej mytológie podstatne rozsiahlejšie ako pred desiatimi rokmi, keď som na románe začal pracovať. Všetky tieto poznatky som do novej verzie vložil. Ako zrejme postrehnete aj z odborného dodatku, *Vládca vlkov* je síce fantasy román, ale pevne ukotvený v historických základoch.

Nuž a výrazný rozdiel nájdete aj v dialógoch. V prepracovanej verzii znejú repliky prirodzenejšie a absentujú i výraznejšie „výkyvy v charakteroch postáv“. Skrátka a dobre, upravil som *Černokňazníka* tak, aby na ňom bol badať môj autorský vývoj za uplynulú dekádu. Je to stále ten istý príbeh, má tú istú štruktúru, rovnaké postavy, ale je napísaný lepšie. Pevne verím, že to ocenia noví i tí „zaslúžilí“ fanúšikovia Roganových a Goryvladových dobrodružstiev.

Ďuro Červenák, 30. októbra 2009, Košice

*Mnoho vojen viedol kráľ Karol Velký,
no najväčšia bola tá s Avarmi.
Lúte boje trvali osem rokov. Napokon sa Frankovia
tak obohatili ukoristeným avarským zlatom
a striebrom, že si to ľudská myseľ nevie ani predstaviť.*

Zo zápiskov Einharda (770-840),
sekretára, radcu a životopisca Karola Veľkého

KAPITOLA PRVÁ

NOČNÝ LOVEC

Keď sa o polnoci rozbrechali psy, Ožeg bol zaraz na nohách.

Ako skoro vždy, spal len tak na pol oka, takže zo snov vhuhol priamo do stavu úplnej bdelosti. Dlhé roky života v pohraničných lesoch ho naučili ostražitosti.

Borko a Tesák besneli. Kdeže, toto nebola odpoveď na hlas vlka odkiaľsi z hlbín lesa, ani vyhrážanie sa vevericiam či kunám na stromoch okolo statku. Zlostný štekot mohol znamenať len jedno - bezprostredné nebezpečenstvo.

„Ožeg?“ Duha sa posadila na lôžku a sliepňala do prítmnia.
„Čo sa...?“

Rázne gesto ju umlčalo. Schúlila sa pod medvediu huňu a vystrašene sledovala, ako si muž kľaká k ohnisku v strede izby. Strčil do pahreby za hrst smrekových vetvičiek a párkrát dúchol do uhlíkov. Vyskočili plamene a na stenách zatancovali tieň. Päťročná Ljubka vystrčila hlavu spod prikrývky. V závesnej kolíske sa rozplakal Vyško. Duha vyskočila z postele, vzala nemlúvňu do náručia a pritisla si ho k nahým prsiam.

Psy štekali čoraz zúrivejšie. Z košiara za domom sa ozývalo

vystrašené bečanie oviec. Ožeg vytrhol z polena pri ohnisku širočinu a vykročil ku dverám.

Hlasy psov sa zlomili do bolestného skučania.

Ožeg chrapľavo zakľal, odstrčil závoru a trhnutím otvoril dvere. Poryv chladného vzduchu rozkmital plamene. Muž preskočil zmietajúcu sa svetelnú škvrnu pred prahom a rozbehol sa doľava, k ohrade s ovcami.

„Borko!“ zakričal. „Tesák!“

Ku košiaru mu chýbali zo tri siahy, keď o čosi zakopol. Lenlen, že nespadol.

„Tesák?“ sklonil sa k tmavej kôpke a natiahol ruku tam, kde tušil hlavu psa.

Nahmatal iba lepkavý pahýľ krku.

Okamžite pochopil, že sa trestuhodne pomýlil. Po čerstvej baranine nezatúžil medveď ani rys; žiadne divé zviera. Tesákovu hlavu bezpochyby oddelila od tela ostrá čepeľ. Ožeg zdesene vzhliadol a tuhšie zovrel sekeru.

„Kelgaaar!“

Divoké jačanie sa mu zarylo až do špiku kostí. Vyskočil a bleskovo sa zvrtol.

Na dvore zabubnovali cválajúce kopytá. Temnota vyplula čiernu siluetu jazdca, v pozdvihnutej ruke sa zaleskla oceľ.

Ožeg sa neohrabane pokúsil vykryť úder sekerou. Zakrivená, jednostranne brúsená čepeľ zrazila širočinu nabok, zasiahla Ožega do čela, sklzla po sluche a odflakila mu polovicu pravého ucha. Prenikavá bolesť a teplo tryskajúcej krvi boli tým posledným, čo ešte ako-tak vnímal. Spadol ako podfatý, zatiaľ čo sa rachot kopyt a zlovoľný smiech vzdalovali smerom k domu.

Ljubka s hlasným vzlykaním vyskočila spod prikrývky, precupotala bosými nohami po dlážke z udupanej hliny a rýchlo sa vyškriabala na posteľ k matke. Rozochvene sa k sebe pritisli a bez dychu vytriešali oči na dokorán otvorené dvere.

Dupot kopyt stíchol na priedomí. Zacinkal kantár, niekto s dupnutím zoskočil na dvor. Z čierneho obdĺžnika dverí sa vynorila postava vo vlčom plášti, hrubej suknici z klkoviny a špicatej čiapke s vyhrnutými kožušinovými okrajmi. Z konca šable v spustenej ruke sa skotúlala rubínová slza.

Duha sa schúlila do kľbka a tesnejšie si privinula deti. Dobre vedela, čo je nepozvaný hosť zač. Čierne vlasy, dlhánske fúzy, výrazné líčne kosti, široká čeľusť a územčistá, no húževnatá postava. Avar.

Muž opatrne prekročil prah a pozorne sa rozhlíadal po izbici. Napokon sa jeho úzke, akoby neustále kruto prižmúrené oči zastavili na Duhe.

Chvíľu si ju zvedavo premeriaval, potom sa obzrel a zakričal čosi do tmy. Namiesto odpovede sa ozvalo zlovestné chechtanie a blížiace sa kroky.

Avar sa obrátil späť a významne sa uškrnul. Duhe upchala hrdlo veľká hrča. Keď si muž zložil z hlavy kalpak a zamieril k lôžku, vedela, čo bude nasledovať.

Prebral sa takmer okamžite, hoci mal dojem, že ho temné prúdy bezvedomia unášali prázdnotou celú večnosť. Ostrá, mozog ochromujúca bolesť ho vrátila do skutočnosti. Chvíľu sa nedokázal sústrediť na nič iné - pravú stranu tváre mal ako v ohni. Potom ním však preniklo vedomie toho, čo sa stalo. Bolo to ako bodnutie ľadovou črepinou.

Hoci mal zvyšky pravého ucha zalepené krvou, najprv začal vnímať zvuky. Obďaleč dva hlasy prekrikovali cupot drobných kopýt a vyplašené bečanie podchvíľou zanikalo v bublavom chrčení. *Podrezávajú moje ovce*, preblesklo Ožegovi myslou. Slová útočníkov nerozumel, ale ten krákavý spôsob vravy bezpečne spoznal. Takto hovorili *krkavci* z južných rovín. Prašivé plemeno.

Keď sa obozretne prevrátil na pravý bok, zreteľnejšie k nemu dolahli zvuky z domu. Zadúšavý nárek Ljubky a Vyška prehlušovali prerývané výkriky Duhy, v pravidelnom rytme sprevádzané hlasným mužským hekaním. Ožeg vedel, čo to znamená. Vzky-pela v ňom krv.

„Duha!“ zachripel a pokúsil sa vstať.

To bola chyba.

Jeden z mužov v košiari varovne vykrikol a svižne preskočil ohradu. Ožeg sa už-už dvíhal do kľaku, keď ho surový kopanec zrazil naspäť do blata. S vyrazeným dychom sa skrútil v mazlavej

brečke. Avar sa k nemu sklonil, čosi zavrčal a zdrazil ho za vlasy. V pästi zvieral ovčou krvou zababraný nôž. Ožeg v duchu poprosil predkov, aby medzi seba prijali jeho dušu.

Čosi zabzučalo vzduchom. Avar, čo zostal v košiari, pridusene zastenal a plesol do blata zmiešaného s ovčím hnojom.

Muž zvierajúci Ožega zaváhal, obzrel sa a zavolať na svojho druha.

Odpoveďou mu bolo iba bečanie oviec.

Avar pustil Ožega, zvrchol sa k zrubu a prudko sa nadýchol. Namiesto varovného výkriku však zaznel iba ohavný chrapot.

Ožeg, kolená a dlane zaborené v blate, vrhol pohľad cez plece. Za Avarom sa týčil uhľovo čierny tieň - jednou rukou pevne zvieral obeť, druhou jej neúprosne zabáral pod ucho dlhý nôž. Rázny ťah čepeľou rozfaklil Avarovo hrdlo ponad ohryzok skoro až k druhému uchu. Na Ožega pršal horúci čierny dážď.

„Bohovia...“ Štvornožky sa snažil uniknúť prízraku. Avarovo telo mlasklo do blata. Vzápätí sa popri Ožegovi mihol pár rýchlych nôh a zastal mu cestu.

Vzhliadol a vytreštil oči.

„Ticho.“ Hlas neznámeho bol až neprirodzene pokojný. Ožeg zmeravel a zatajil dych. Muž zastokol dýku do pošvy na pravom boku.

„Kolko ich tam je?“ kývol hlavou k drevenici.

Ožeg zavrtel hlavou na znamenie, že nevie. Pochopil, že mu cudzinec nemieni ublížiť, no aj tak nedokázal premôcť triašku.

„Hm. Niežeby na tom záležalo.“ Neznámy sa chopil luku, ktorého tetiva mu doteraz križovala hrud'. „O jednu mŕtvolu viac alebo menej...“ Siahol si nad pravé rameno a vytiahol tri šípy. „Ak ti je život milý,“ priložil jeden z nich k tetive, „nepribližuj sa k domu.“

Ožeg sa v duchu zaprisahal, že nič také hlúpe rozhodne neurobí. Temný muž zovrel zvyšné dve strely medzi zubami a vykročil k zrubu.

„Pri Tengriho kostiach... Držte ju! Už končím...“

Keď zlomili jej počiatkový odpor, Duha odovzdane ochabla. Teraz však podľa Avarových zrýchľujúcich sa pohybov pobadala,

že sa blíži vyvrcholenie. Predstava, ako jej lono zaplavuje prekliate avarské semeno, jej vyhnala z hrdla zhnusený výkrik. Znovu sa vzopäla a pokúsila sa trýzniteľom vytrhnúť. Márne. Dvaja podliaci jej zovreli členky ako v kováčskych kliešťach, tretí, čo klačal na lôžku za ňou, jej celou silou zvieral ruky. Štvrtý do nej surovo vnikal.

„No tak...“ zachripel a slina z jeho úst kvicla na prsia, chvejúce sa v trhline rozkmasnutej Duhinej halenky. „Už skoro som... Dupnite tomu vresklúňovi na lebku!“

Vyško ležal na podlahe pri lôžku. Keď ho vodca útočníkov bezohľadne vytrhol matke a odhodil nabok, chlapčeka zachránila huňa, do ktorej bol zakrútený. Jeho plač sa Duhe zarýval do mozgu. Aj Ljubka nariekala z plného hrdla, skrčená v kúte paloty, kam ju odhodil Avarov spakruký úder.

Zloduch, ktorý držal Duhinu ľavú nohu sa pokúsil splniť veliteľov rozkaz, dupol do podlahy, ale nemluvňa ležalo mimo jeho dosah. Náčelník za hlasného povzbudzovania svojich druhov párkrát tvrdo prirazil, zdvihol sa na vystretých rukách, zaklonil hlavu a z hrdla sa mu vydral chrčivý ston. Duha pocítila jeho horúce vyvrcholenie. Zdvihol sa jej žalúdok.

Komnatou čosi syklo. Zlostne, úsečne, ako keď kvapka vody frkne na rozhorúčený kameň.

Všetko sa zastavilo. Duha otvorila oči. Z Avarových úst, ešte rozďavených vo vzdychu vrcholnej rozkoše, trčal hrot šípu. Na jej ňadrá a tvár sa vyvalila krv. Lotor ochabol, lakte sa mu podlomili, hlava s šípom v zátylku bezvládne klesla. Duha sa uhla v poslednej chvíli. Ostrá špička strely ju škrabla do ucha.

Muž, ktorý jednou rukou držal Duhu za členok a druhou sa už pripravoval na to, že vystrieda kumpána medzi jej stehnami, sa prekvapene zvrchol. Šíp mu preklal srdce a šmaril ho o peľasť posteľe. Skotúlal sa na zem ako vreco otrúb. Zomrel neslávne, s úžasom na tvári a ochabujúcim údom v dlani.

Klačiaci Avar za Duhou sa nadvihol a siahol po meči. Viac nestihol. Tretia strela ho zasiahla do oka, prešla mozgom i lebku a v zákľone ho priklincovala ku stene. Ruky mu bezvládne ovisli; po tvári crčala krv a z poklesnutej brady stekala na prsia.

„Sukin syn!“

Posledný Avar - ten, čo skúšal dupnúť na Vyška - tasil meč a smelo sa postavil čelom k vchodu.

Pred dverami sa prevaľovala nepreniknuteľná, jednoliata tma. Vyško a Ljubka sa zadúšali plačom.

„Počuješ, zbabelec?! Ukáž sa!“

Čierňava na priedomí sa pohla. Ako z hladiny smolného jazera sa z nej vynorila vysoká tmná postava a rozvážne kráčala ku dverám. Svetlo po nej stúpalo len pozvoľna a podrobnosti mužovho zovňajšku odhaľovalo postupne, akoby neochotne. Vysoké čižmy pokrývala vrstva prachu a blata. Podkasané nohavice, na vnútornej strane stehien už značne ošúchané. Kožený kabátec s našitou kapucňou a krátkymi rukávmi, prepásaný dvomi remeňmi.

Na opasku viseli masívna dýka a sax, stredne dlhý franský meč so širokou čepeľou. Druhý remeň mužovi križoval hrud' a držal na chrbte tulec plný šípov. Prostý vzhľad narúšali iba bronzové cvoky na chráničoch predlaktí a náhrdelník z baziliščích tesákov. Strapaté čierne vlasy lemovali opálenú tvár. Bola úzka, dravčia, s kožou akoby prilepenou priamo na lebke.

Avar pocítil, ako mu po chrbte beží mráz. Nespôsobil to však pohľad na mužov upírsky obličaj. Vlasy sa mu zježili, keď pozrel neznámemu do očí. Boli čierne ako jaskyne a dívali sa pohľadom človeka, ktorý už toľkokrát hľadel Smrti do tváre, že vždy, keď k tomu došlo, bola to ona, kto prvý sklopil zrak.

Dlháň prekročil prah. Šíp kĺzal dozadu po pästi zvierajúcej driek luku, až sa hrot takmer dotkol ukazováka. Operenie strely sa postrapatilo o strnisko na mužovom líci. Zbraň tichučko zavrzďala.

Avar zovrel zakrivený meč v oboch dlaniach.

„Viem, čo si zač,“ zavrčal lámanou rečou Slovanov. „Zákerná krysa, čo zabíja od chrbta. Prečo to neskúsiš s tým železom, čo ti visí pri boku?“

Strelec sa nehýbal. Zdalo sa, že váha, hoci šíp namierený na zloduchovo srdce sa ani nezachvel. Duha zo seba odvalila mŕtvolu, vrhla sa na zem k Vyškovi a tíšila ho v náručí.

Lukostrelec nespúšťal pohľad z muža s mečom. Spod vlasov na Avarovom čele sa vykotúlala kvapka potu; v ohnivom svetle sa zatrblietala ako kúsok jantáru.

„No tak,“ vyzval Avar neznámeho znovu, hoci tentokrát už nemal v hlase toľko istoty. „Nasral si si do gatí? Bojuj so mnou ako chlap!“

Jedinou zmenou na cudzincovej tvári bolo, že nepatrne zúžil oči. „Nenapadá mi jediný dôvod, prečo,“ povedal a sklonil luk.

Ale len o palec.

Tetiva zadrnčala.

Ožeg začul zaskučanie a pád tela. Prikradol sa ku dverám a opatrne nazrel dovnútra.

Duha sedela na podlahe pri lôžku s tvárou obrátenou k stene. Jednou rukou varovala Vyška, druhou k sebe tisla Ljubku. Všetomžne sa snažila dievčatku zabrániť v tom, aby sa pozrelo do miestnosti.

Na krok od ohniska ležal Avar s šípom v bruchu, zatímal nechty do zeme a šúchal pätami po udupanej hline. Dlháň sa k nemu sklonil, schmatol ho za nohu a vlečúc ho za sebou ako ulovené zviera rázne vykročil k dverám.

Ožeg sa mu rýchlo pratal z cesty. Ranený skučal ako zbitý pes a nechával za sebou krvavú šmuhu. Strelec ho vyvliekol na dvor a čupol si k nemu ako obrovský mrchožrút, ktorý sa chystá hodovať, hoci obeť ešte nevydýchla naposledy.

„S tým šípom v črevách tu môžeš zдохnúť až do rána, krkavec. Povedz mi, kde nájdem Burguta a skrátim to.“

Vzduchom sa šíril pach výkalov, uvoľnených ochabnutými vnútornosťami.

„Doraz... ma...“ chrčal Avar.

„Kde sú Krvaví psi?“ pritiahol si čiernovlasý jeho spotenú tvár k svojej. „Viem, že k nim patríte. Cválali ste na severovýchod, aby ste sa pridali k ostatným. Je tak? Kde sa skrývajú?“

Ranenému z kútikov úst tiekli sliny zmiešané s krvou a tráviacimi šťavami.

„Hovor!“ zatriasol s ním lukostrelec.

„Kirt...“ praskali na Avarových perách slizké bubliny.

„Kirt? Čo to znamená?“

„Svätyňa... Útočisko...“

„Kde? Počuješ?“

Avar sa pokúsil muža opluť, no chrchel mu stiekol po líci.

„Nikdy ho nenájdeš... Iba vyvolení...“

Dlháň zovrel v dlani šíp, trčiaci z Avarovho brucha. Pomaly ním pokrútil. Ožeg sa striasol, akoby to bol on, koho črevá

namotávajú na železný hrot. Ranený zavýjal a na tvári sa mu pot miešal so slzami.

„Ako sa tam dostanem?“ vrčal čiernovlasý. „Hovor, lebo prisahám pri Perúnovi, že táto bolesť,“ ešte raz otočil šípom, „nie je nič proti tej, ktorú ti spôsobím. Povedz, kde je to miesto, a ja ti doprajem rýchlu smrť.“

Avar sa triasol ako v zimnici, slintal, po nohaviciach sa mu širil mokrý flak.

„Nepoznám cestu...“ vyrazil zo seba. „Len jeden z nás... Umar... On vedel... No teraz je mŕtvy...“ Avar sa pokúsil zasmiať, no bol z toho len záchvat kašľa.

Strelec zakľal, prudko obrátil šíp v rane a vrazil ho hrotom do hrudného koša. Ranený stíchol, hlava mu odkväkla, na ústa vyrazila červená pena.

Čiernovlasý pustil šíp a vytiahol dýku. Dlhá čepeľ sa hladko ponorila mŕtvole do krku. Avarove nohy sa zatriasli v poslednom kŕči. Dlháň s bezvýraznou tvárou zväčšoval ranu - krájal hrdlo ako peceň chleba, až kým ostrie nezaškripalo o chrbticu. Ožeg sa rýchlo odvrátil. Tlačil si ruku na ústa, ale keď začul praštanie lámaných krčných stavcov, vzdali to nervy i žalúdok. Rýchlo odbehol do tmy.

Ešte kľučal a rozochvene si utieral žalúdočné šťavy z fúzov, keď mu na pleci spočinula zakrvavená dlaň. Vylakane sa zvrtol a padol na zadok.

„Teraz nastrč uši a dobre si zapamätaj každé slovo,“ naklonil sa k nemu dlháň. „Hlavy vezmem so sebou. Telá bez nich nie sú až také nebezpečné, ale aj tak ich pochovaj hlboko. Každému z nich prebi srdce dubovým kolom. Ruky im zviaž za chrbtom remeňom zo surovej kože a odsekni chodidlá. Pre istotu privaľ každú mŕtvolu ťažkým balvanom. Rozumel si?“

Ožeg trhane prikývol. „Mohol... by som ich spáliť...“

Čiernoodenec zavrteľ hlavou. „To nerob. Oheň len rýchlejšie uvoľní z tela nedobrú silu. Chceš, aby ich duchovia máтали v okolitých lesoch? Tak vidíš. Mŕtvi musia do hliny, rozložiť sa v hlbokom hrobe.“

V zrube sa šíp, ktorý jednému z Avarov pribil hlavu ku stene, znenazdajky zlomil a mŕtvola sa skydla na lôžko. Duha zvrieskla a deti sa znovu rozplakali.

KAPITOLA DRUHÁ

PRE TROCHU STRIEBRA

Šešť hláv sa hompáľalo v rytme konských krokov a narážalo do jazdcových nôh. Tenké remene, za ktoré boli priviazané k hruške sedla, mali prevlečené cez ústa a diery pod bradami, takže pri každom pohybe vedno otvárali ústa. Vyzeralo to, ako keď sa zbor nemých pokúša spievať.

Za vraníkom poslušne kráčalo pol tucta ďalších koní. Muž na čiernom žrebcovi sa hrbil v sedle, vysoká šlachovitá postava so zvesenou hlavou a kapučnou stiahnutou do tváre. Zdalo sa, že zadriemal, no keď tátoš hlasno zaffkal, jazdec čulo vzhladol a narovnal sa.

Cesta sa blížila k ľudským obydliam.

Neveľká osada vyrástla okolo zájazdneho hostinca, solídnej zrubenej budovy s vyrezávanými okenicami. Vysoká slamená strecha na jednej strane výrazne prečnievala; stĺpy, čo ju podopierali, boli tesané do podoby ľudských i démonických postáv, väčšinou s viacerými tvármi. Rohy domu zdobili býčie lebky, čo prezrádzalo, že sú základy stavby posvätené krvavou žertvou. Tá hostincu zabezpečovala ochranu samotného Perúna a spoľahlivo odháňala lesných besov.

Zozadu bol ku krčme pristavený prístrešok pre kone. Pred ním sedel na kláte znudený čeladník v hrubej plátenej halene, nie starší ako šesťnásť rokov. Jedným hrotom drevených vidiel opretých o plece čosi čarbal do blata pred sebou. Keď začul dupot kopýt, ľahostajne vzhliadol. Vzápätí zazrel náklad na cudzincovom sedle a vyskočil ako nakopnutý. Vidly mľaskli do blata.

„Čo... čo...“ vykoktal. Zdalo sa mu, že hore bradou visiace hlavy civejú rovno naňho. Vystrašene cúvol, potkol sa o klát a narazil chrbtom do stĺpa podopierajúceho strechu. „Ech... Čo pre teba môžem urobiť, blahorodie?“ vyrzil zo seba konečne.

Jazdec mal meč, čo znamenalo, že nie je hocijaký tulák. V týchto končinách boli bežnými zbraňami sekera, oštep, luk a šíp. Kto vlastnil meč, k tomu sa bolo treba správať ako ku kniežaťu.

Jemný ťah uzdy zastavil vraníka a ostatné kone sa poslušne prispôbili.

„Skús hádať,“ ozvalo sa spod kapucne.

Čeladník sa nasilu usmial. „Odpusť mi, blahorodie. Hneď ustajním tvoje kone, odsedlám ich a dôkladne všetky vyutieram, napojím a nakrím.“

Muž zosadol a potľapkal svojho žrebca po šiji. „O čierneho sa postaraj obzvlášť dobre. Daj mu ovos a seno. Čerstvé, žiadne plesnivé zvyšky od vlani. Odsedlávať ho nemusíš, nezdržím sa dlho.“

Zdalo sa, že sluha konečne našiel pevnú pôdu pod nohami. „Ako rozkážeš, blahorodie. Som Srpoš. Vitaj *U kňaznej Dragoljuby*.“

„Mhm.“ Tieň pod kapučňou zostával nepreniknuteľný. „Podľa názvu usudzujem, že to tu vlastní gnóm.“

„Presne tak, blahorodie. Ctihodný Zdravko z rodu Miletičovcov!“ Čeladník nafúkol hrud' ako kohút - zjavne jestvoval dôvod, prečo by mal byť človek hrdý na to, že u menovaného slúži.

„A ten Zdravko - je bohatý?“

„Bohatý?“ Srpoš sa poobzeral a stlmil hlas. „To je slabé slovo, blahorodie. Chceš mu azda navrhnúť obchod?“

„Také čosi.“ Jazdcovi síce nebolo vidieť do tváre, no Srpoš si bol istý, že práve teraz sa figliarsky užkrnul.

„Ponúkaš vskutku zvláštny tovar, blahorodie,“ osmelil sa čeladník poznamenať, keď cudzinec zvesil zo sedla stravec hláv. „Vynáša to?“

Muž sa k nemu zvrtol. Srpoš okamžite oľutoval svoju smelosť, o krok cúvol a viditeľne zbledol. Keď však neznámy otvoril päšť, na dlani sa mu zaligotala strieborná minca. Zdobil ju hrdý, vavrínovým vencom zdobený profil kráľa Karola Veľkého, ničiteľa Avarskej ríše.

„O zisk až tak nejde, priateľu. Dôležité je, aby ti živobytie prinášalo radosť.“

„Veru nie,“ pokrútil Zdravko Miletič hlavou, neprimerane veľkou k drobnému, sotva šesť piadí vysokému telu. Zdobili ju typicky červené gnómske vlasy, upravené do divoko naježeného účesu. „Nevyplácam odmeny za hlavy zbojníkov a štvancov. Ani avarských, ani bulharských, ani žiadnych iných.“

„Vari ti tá čvarga okrádaním pocesných na tejto trase nekazí obchod?“ spýtal sa dlháň.

„Kazí, a veľmi,“ pripustil gnóm. „Ale uznáš sám, že nemôžem platiť za každú odrezanú gebuľu, ktorú mi sem niekto dovlečie. O chvíľu by sem začali loziť samotní lúpežníci, ponúkali by mi hlavy svojich obetí a dušovali sa, že sú to zabití lotri. Takže z toho nič nebude, cudzinec. Ak si chceš zarobiť, vystopuj a zabi ludožrútskeho démona, čo tu naokolo šarapatí. Zaňho som slúbil celú striebornú hrivnu. Ale toto,“ znovu preletel pohľadom po tucta krvavých trofejí, vyrovnaných na stole pred ním, „môžeš akurát tak hodiť do žumpy za krčmou.“

„Nehodím,“ opáčil neznámy pokojne. „Nechceš zaplatiť, nevadí. Niečo však pre mňa urobíš. Nakážeš čeladníkom, aby každú hlavu prebili dvoma železnými kľincami, priamo cez oči. Potom ich treba zahrabať hlboko do zeme a privaliť kameňmi.“

Gnóm sa márne snažil rozoznať v tieni pod kapučňou cudzincovu tvár. „Prečo by som to mal robiť?“

„Pretože tie hlavy nepatrili obyčajným Avarom.“

„Čo na nich bolo také zvláštne?“

„Boli to Krvaví psi.“

Zdravkovi sa skoro vykotúlali oči na stôl. I robustný ozbrojenec, ktorý stál za jeho kreslom a prebodával čiernoodenca nedôverčivým pohľadom, pretiahol už aj tak dosť konskú tvár.

„Krvaví psi?“ prežrel Zdravko nasucho.

„Počul si o nich?“

„Jestvuje vôbec ucho, ktoré ešte nezachytilo chýr o prekliatom veľkňazovi Jugurovi a jeho hrdlorezoch?“

„Pravda,“ prikývla čierna kapucňa. „Málokto sa v posledných rokoch nestretol s ich zlobou...“

„Ako sa volala tá ich modla? Tengriho nepodarené dvojča, vládca záhrobia...“

„Kelgar.“

„Kelgar, áno. Bodaj mu odhnili kopytá.“ Zdravko zovrel v dlani malú drevenú sošku Perúna, ktorá mu visela na kuracej hrudi. „Nemýliš sa, cudzinec? Skutočne tieto hlavy nosili na krku Jugurovi prisluhovači?“

Dlháň si zvesil z pleca plátený vak, rozviazal ho a vysypal na stôl šesť psích lebiek. Všetky boli počmárané záhadnými čiernymi znakmi. Zdravko vypúľil oči.

„Späť k mojej žiadosti,“ oprel sa čiernoodenec päšťami o stôl. „Možno vieš, že Avari svojich predkov neuctievajú ako my. Oni sa mŕtvych boja. Veria, že niektorí z nich po smrti vstávajú z hrobov a po nociach chodia živým piť krv. Vieš aj, odkiaľ sa tá viera vzala?“

„Nie, ale ty očividne poznáš odpoveď.“

„Ten strach vzišiel práve z bosoráctiev Kelgarových kňazov. Avari tvrdia, že kto raz vstúpi do služieb temného boha, bude jeho otrokom naveky. Jugur sa postaral, aby to platilo doslova. Každý z Krvavých psov už ako dieťa prešiel rituálom zasvätenia Kelgarovi. Obetovali koňa a človeka, pila sa ich krv. Do duše vyzvoleného Avara Jugur zasial kúzlo, ktoré bojovníka aj po smrti prinúti vrátiť sa na svet a ďalej slúžiť veľkňazovi a strašnej modle.“

Trpaslík vytreštenými očami zízal na hlavy. Stáli na doske stola na hladko odrezaných kýpťoch hrdiel a očami bez lesku civeli do prázdna. Zdravkove plecia sa pod vestou z dobre vypracovanej kozľacej kože viditeľne chveli.

„Chceš tým povedať, že ak tie hlavy nepochováme presne podľa tvojej rady...“ Nedokončil, strach mu priškrtil hlas v hrdle.

„Presne tak. Ich telá už spočívajú v zemi ďaleko odtiaľto. Samotné hlavy nie sú až také nebezpečné, ale nie je to nič príjemné, keď začnú cvakať zubami a kvíľivými hlasmi sa dožadovať ľudskej krvi...“

„Postaráme sa o ne!“ vyhrkol Zdravko. „Presne, ako si nakázal!“

„Dobre,“ narovnal sa dlháň. „Na znak vďaky ti urobím dobrú cenu na kone.“

„Aké kone?“

„Avarské. Pol tucta skvelých tátošov z podunajských rovín. Výhodná kúpa.“

„Nie sú pobosorované?“

„Nie. Za to ti ručím. Nepijú krv a nechrumu ľudské koštiale. Už som s nimi na ceste zopár dní a nerobili žiadne ťažkosti.“

Miletič pomaly prikývol a tieň strachu v jeho očiach zaplašili iskričky, typické pre kupca vetriaceho dobrý obchod. „Čo tak hrivna za tri kusy?“ nadhodil.

„Zlatá?“

„Strieborná. Ale poctivá, na palec hrubá.“

„Nie je palec ako palec.“

„Pozri sa tuto na Ždana,“ ukázal Zdravko na strážcu. „Vidíš tie paprče, tie prstiská? Tak také hrivny sú to.“

„Aj tak ti tri kone za jeden prút nedám. Nie sú to žiadne mrciny od pluhu. Avari sú prašivá chamraď, no v chove koní sa im nikto nevyrovná. Hrivna za kus.“

„Chacha! Nepojedol si v lesoch divé hríby? Pol hrivny za kus. Viac nedám.“

„Dve hrivny za tri kone, inak ich namojdušu vezmem a predám inde. A reči o tom, že musíš živíť rodinu, na mňa ani neskúšaj.“

Trpaslík sa poškriabal v bujarej ryšavej hrive. Chvíľu sa mračil, potom sa však usmial ako šľachetnosť sama. „Čo tak tri a pol prúta za všetky a k tomu štedré pohostenie zadarmo? To je moje posledné slovo. Berieš?“

Dlháň to mlčky zvažoval. Napokon spod kapucne zaznel odovzdaný povzdych. „Niet nad chýrnu slovanskú pohostinnosť. Dohodnuté.“

Zdravko spokojne prikývol a ukázal na voľné miesto pri stole. „Posaď sa, lovec krkavcov. Pripijeme si na dobrý obchod. Ždan,“ oslovil ozbrojenca s konskou tvárou a ukázal na hlavy, „odprac ten hnus. A povedz Srpošovi, nech ide do lesa vykopať jamu.“

Muž štítivo uchopil remene, na ktorých boli hlavy zavesené, a rezko opustil miestnosť.

„Tak, cudzinec,“ obrátil sa gnóm k dlháňovi, „povieš mi konečne svoje meno?“

Čiernoodenec sa posadil a stiahol si kapucňu. „Som Rogan.“

Zdravko natočil hlavu, akoby začul vzdialené volanie.

„Rogan?“ premeral si tmavookého muža. „Hádam nie Čierny Rogan, pobočník Vojnomírov, neskoršie družinník nitravského Radomíra...“

„To by som mohol byť ja.“

„Pri bohoch! Pútnici o tebe hovorili, že si skolil viac krkavcov než hociktorý iný lukostrelec, čo sa zúčastnil vojny s Avarmi.“

Dlháň sa uškrnul. „Sám som to nerátal, ako by to mohli vedieť oni?“

Zdravko sa zachechtal a pozdvihol vyrezávaný drevený korbeľ. „Na tvoje zdravie, Čierny.“

Rogan si vzal od obsluhujúceho dievčaťa roh so silným jačmenným pivom. „Na tvoje, Miletič.“

Hoci bol Zdravko drobný a zdanlivo vetčný, v pití sa mu jeho spolustolovník rovnať nemohol. Niekoľkými ráznymi dúškami vyprázdnil korbeľ, mohutne si odgrgol a pokynul dievčaťu, aby mu dolialo.

„Možno ma do toho nič nie je,“ pokračoval, „ale čo muža s takou skvelou povestou a postavením zavialo do týchto odľahlých severných končín?“

Rogan si spakruky utrel fúzy. „Moja povesť nestojí za nič a dobré postavenie človek stratí rýchlejšie, než ho nadobudol. Šťastena je vrtkavá milenka.“

„Vrtkavá milenka?“ prskol Zdravko. „Neverná pobeľhica, keď z kniežacieho pobočníka spravila tuláka, čo sa musí živiť zabíjaním štvancov. Vôbec nič si neukoristil? Avarské hrinky vraj pretekali nazbýjaným bohatstvom.“

„To je pravda. Lenže dostať svoj podiel nebolo také jednoduché. Dokiaľ Vojnomír, Vlastibor a ďalšie kniežatá prelievali krv za franské záujmy, Karolovi nevadilo, že jeho spojenci vzývajú iných bohov. Keď však prišlo na delenie avarského zlata a dobytej pôdy, zrazu mali nárok len tí, čo sa sklonili pred krížom.“

„Kresťanstvo!“ Zdravko sa rýchlo chopil amuletu a pobožkal ho. „Viera slabochov a pomätencov. Počul som, že aj Vojnomír podľahol tomu nešváru.“

„Musel, aby získal úrodnú pôdu v Panónii, medzi Dunajom a Blatným jazerom. Na Karolov príkaz zničil všetky staré svätyne. Modly Perúna, Velesa, Radhosta a ďalších rozsekali a nahádzali do Dunaja...“

„Hnev bohov na hlavu toho zapredanca!“ zvolal Zdravko pobúrene.

„Čo narobíš, to je politika.“

„Poli... čo?“

„Ale nič. Také čudné slovo. Frankovia sa ním neustále oháňajú. V podstate je to hra. Vládcovia navzájom jeden pred druhým niečo predstierajú, no v skutočnosti konajú celkom inak. Vojnomír tiež. Tvári sa ako veľký kresťan, aby mal pokoj od Frankov, no v skutočnosti ďalej obetuje starým bohom.“

„Aspoň že tak.“

„Čo je ale dovolené veľmožom, nie je pre obyčajných družinníkov. Tí, čo sa odmietli vzdať viery otcov, upadli do nemilosti a boli okamžite prepustení z kniežacích služieb. Pobrali sme sa na východ a pridali sa k Bulharom. Chán Krum prisahal, že radšej zomrie, ako by sa mal dať pokrstiť. Dva roky som bojoval pod jeho velením, bol som pri veľkej porážke Avarov za Tisou, ale tiež som si ktovieako neprilepil.“

„A čo ťa zavialo sem na sever?“

„Poľovačka.“

Gnóm sa pobavene zachechtal. „Chápem. Nuž, revír si si nevybral zle. Na ceste od Nitravy k Hronu je vždy dosť práce pre luk a meč. Keď tak nad tým uvažujem, hm, nechceš u mňa pobudnúť dlhšie, Čierny? Vždy sa oplatí mať poruke človeka, pred ktorým si tá háved'špiní do nohavíc.“

Rogan pokrútil hlavou. „Nemôžem zostať. Stopujem veľkú korisť. Tí šiesti cválali na severovýchod, aby sa pripojili k početnejšej skupine.“

„Viac Krvavých psov?“ zašmátral trpaslík po amulete. „Nech nás bohovia ochraňujú!“

„Veru. Necháňajú za sebou len spáleniská a zohavené mŕtvolky. Velím Burgut...“

„Burgut?“ opýtal sa Ždan, ktorý sa práve vrátil do šenku. „Počul som o ňom. Krutý zabijak.“

„Krutý?“ skrivil Rogan pery. „Najukrutnejší zo všetkých. Náčelník Krvavých psov, Jugurova pravá ruka, prekliaty sukín

syn. Videl som ho zabíjať Slovanov i Bulharov po tuctoch.“

„Za Tisou?“ spýtal sa Zdravko.

„Za Tisou. Na jar sme obklúčili Vukmar, sídelný hrink kapkana Sagutaja, poslednú baštu zdochýnajúcej avarskej ríše. Skoro mesiac sme márne búšili na hradby toho hadieho hniezda. Avarov chránili Jugurove čierne kúzla. Potom sa však spojili slovanskí a bulharskí vedomci a zaklínači a v magickom súboji upiekli veľkňaza na škvarku. Od tej chvíle bolo hradisko odsúdené na zánik. Burgut to vedel, a tak zhromaždil Krvavých psov, vyrazil bránou z hrinku a presekal sa z obklúčenia. Dokopy ich bolo len okolo troch tuctov, ale cestou sa k nim pridali ďalší utečenci. Prebojovali sa až k Dunaju a potom vyrazili popri Hrone na sever.“

„Nestraš. Sme od Hronu, čo by kameňom dohodil. Zjavne nás minuli len o chl p. Netušíš, kam majú namierené?“

„Počuli ste už o mieste zvanom Kirt?“

Zdravko pokrútil hlavou a spýtavo pozrel na Ždana. Aj on to slovo počul prvýkrát.

„Mala by to byť svätyňa,“ dodal Rogan. „Podľa všetkého zasvätená Kelgarovi. Aj tí šiesti tam smerovali. Čosi mi vraví, že avarskí utečenci sa tam budú zbiehať ako muchy na zdochlinu.“

Zdravko a Ždan sa mračili do svojich pohárov.

„To sú zlé správy, Čierny,“ zašomral červenovlasý mužik. „Avari sú ako kobyľky. Keď vydrancujú povodie Hronu...“

Nedokončil. Vonku sa rozľahol krik - napoly bolestný, napoly zlostný. Na brnovej ochodzi pred vchodom zaduneli bežiace chodidlá a dvere sa rozleteli. Do krčmy tackavo vběhol mládenec. Rogan okamžite spoznal Srpoša, čeladníka zo stajne.

Bol celý od krvi.

Na polceste k stolu sa ranenému podlomili kolená a zvalil sa na doskovú podlahu. Ždan a Zdravko vyskočili a bežali k nemu.

„Priveď žreca aj s ránhojičským náčiním!“ štekol Zdravko na obsluhujúce dievča. „Srpoš! Čo sa stalo?“

Ždan pomohol Srpošovi pozviechať sa a sadnúť si na najbližšiu lavicu. Mladík mal škaredo poškríabané ľavé plece a na hrdle sa mu červeneli stopy ostrých zubov. Našťastie nezasiahli